C/2025/640

10.2.2025

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 21 ianuarie 2025

de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Sloveniei

(C/2025/640)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121,

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263, în special articolul 17,

având în vedere recomandarea Comisiei,

întrucât:

CONSIDERAȚII GENERALE

(1) La 30 aprilie 2024, a intrat în vigoare un cadru reformat de guvernanță economică al UE. Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală ([1]), împreună cu Regulamentul (CE) nr. 1467/97 modificat privind aplicarea procedurii aplicabile deficitelor excesive ([2]) și cu Directiva 2011/85/UE a Consiliului modificată privind cadrele bugetare ale statelor membre ([3]) sunt elementele esențiale ale cadrului reformat de guvernanță economică al UE. Cadrul urmărește promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și prevenirea deficitelor publice excesive. El promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național și pune un accent mai puternic pe obiectivele pe termen mediu, în combinație cu o asigurare mai eficientă și mai coerentă a respectării normelor.

(2) Planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu pe care statele membre le prezintă Consiliului și Comisiei se află în centrul noului cadru de guvernanță economică. Planurile trebuie să urmărească două obiective: i) asigurarea faptului că, printre altele, până la sfârșitul perioadei de ajustare, datoria publică se află pe o traiectorie descendentă plauzibilă sau rămâne la niveluri prudente și a faptului că deficitul public este adus și menținut sub valoarea de referință de 3 % din PIB pe termen mediu și ii) asigurarea realizării de reforme și investiții care să răspundă principalelor provocări identificate în contextul semestrului european și priorităților comune ale UE. În acest scop, fiecare plan trebuie să prezinte un angajament pe termen mediu de a respecta o traiectorie a cheltuielilor nete ([4]) care să stabilească efectiv o constrângere bugetară pe durata planului, pe parcursul a patru sau cinci ani (în funcție de durata normală a legislaturii într-un stat membru). În plus, planul trebuie să explice modul în care statul membru va asigura realizarea reformelor și a investițiilor ca răspuns la principalele provocări identificate în contextul semestrului european, în special în recomandările specifice fiecărei țări (inclusiv cele referitoare la procedura privind dezechilibrele macroeconomice - PDM, dacă este cazul), precum și modul în care planul va aborda prioritățile comune ale Uniunii. Perioada de ajustare bugetară acoperă o perioadă de patru ani, care poate fi prelungită cu până la trei ani în cazul în care statul membru se angajează să realizeze un set de reforme și investiții relevante care îndeplinesc criteriile prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1263.

([1]) Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Regulamentul (UE) 2024/1264 al Consiliului din 29 aprilie 2024 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1467/97 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024 de modificare a Directivei 2011/85/UE privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre (JO L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) „Cheltuieli nete” în sensul definiției de la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263, și anume cheltuielile publice, excluzând (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

(3) După prezentarea planului, Comisia trebuie să evalueze dacă acesta respectă cerințele Regulamentului (UE) 2024/1263.

(4) La recomandarea Comisiei, Consiliul trebuie apoi să adopte o recomandare prin care stabilește traiectoria cheltuielilor nete ale statului membru în cauză și, după caz, să aprobe setul de angajamente în materie de reforme și investiții care stă la baza prelungirii perioadei de ajustare bugetară.

CONSIDERAȚII REFERITOARE LA PLANUL BUGETAR-STRUCTURAL NAȚIONAL PE TERMEN MEDIU AL SLOVENIEI

(5) La 15 octombrie 2024, Slovenia a prezentat Consiliului și Comisiei planul său bugetar-structural național pe termen mediu. Prezentarea planului a avut loc în urma unei prelungiri a termenului prevăzut la articolul 36 din Regulamentul (UE) 2024/1263, astfel cum s-a convenit cu Comisia având în vedere motivele expuse de Slovenia.

Procesul anterior prezentării planului

(6) Pentru a stabili cadrul dialogului care are drept rezultat prezentarea planurilor bugetar-structurale naționale pe termen mediu, la 21 iunie 2024, în conformitate cu articolul 9 din Regulamentul (UE) 2024/1263, Comisia a transmis Sloveniei traiectoria de referință ([5]). Comisia a publicat traiectoria de referință la 15 octombrie 2024 ([6]). Traiectoria de referință este bazată pe riscuri și asigură faptul că, până la sfârșitul perioadei de ajustare bugetară și în absența unor măsuri bugetare suplimentare după perioada de ajustare, datoria publică se află pe o traiectorie descendentă plauzibilă sau rămâne la niveluri prudente pe termen mediu, iar deficitul public este adus sub 3 % din PIB în perioada de ajustare și este menținut sub această valoare de referință pe termen mediu. Termenul mediu este definit ca fiind perioada de zece ani după încheierea perioadei de ajustare. În conformitate cu articolele 7 și 8 din Regulamentul (UE) 2024/1263, traiectoria de referință este, de asemenea, în concordanță cu dispozitivul de siguranță privind sustenabilitatea datoriei și cu dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului. Traiectoria de referință a Sloveniei prevede că, pe baza ipotezelor Comisiei pe care se sprijină orientările prealabile transmise în iunie 2024 și presupunând o perioadă de ajustare de patru ani, creșterea cheltuielilor nete nu ar trebui să depășească valorile din tabelul 1. Aceasta corespunde unei creșteri medii a cheltuielilor nete de 4,4 % pe durata perioadei de ajustare (2025-2028).

Tabelul 1: Traiectoria de referință transmisă de Comisie Sloveniei la 21 iunie 2024

	2025	2026	2027	2028	Media 2025-2028
Creșterea maximă a cheltuielilor nete (anuală, %)	4,9	4,5	4,3	4,2	4,4

Sursa: calculele Comisiei.

(7) În conformitate cu articolul 12 din Regulamentul (UE) 2024/1263, Slovenia și Comisia au purtat un dialog tehnic în iulie și septembrie 2024. Dialogul s-a axat pe traiectoria cheltuielilor nete avută în vedere de Slovenia și pe ipotezele care stau la baza acesteia, precum și pe realizarea preconizată a reformelor și investițiilor care să răspundă principalelor provocări identificate în contextul semestrului european și priorităților comune ale Uniunii în ceea ce privește tranziția verde și digitală echitabilă, reziliența socială și economică, securitatea energetică și consolidarea capabilităților de apărare.

(8) În octombrie 2024, în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) și cu articolul 36 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE) 2024/1263, potrivit informațiilor furnizate în planul său, Slovenia s-a angajat într-un proces de consultare cu partenerii sociali și cu alte părți interesate relevante. Potrivit informațiilor furnizate de Slovenia în planul său, Comitetul Economic și Social și alte părți interesate relevante au formulat observații cu privire la proiectul de plan, inclusiv la reforme, și cu privire la evaluarea nevoilor legate de tranziția verde.

([5]) Orientările prealabile transmise statelor membre și Comitetului economic și financiar includ traiectorii fără și cu o prelungire a perioadei de ajustare (care acoperă patru și, respectiv, șapte ani). Acestea includ, de asemenea, principalele condiții inițiale și ipotezele subiacente utilizate în cadrul de proiecție a datoriei publice pe termen mediu al Comisiei. Traiectoria de referință a fost calculată pe baza metodologiei descrise în Monitorul privind sustenabilitatea datoriei (*Debt Sustainability Monitor*) din 2023 al Comisiei (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Traiectoria se bazează pe previziunile Comisiei Europene din primăvara anului 2024 și pe prelungirea lor pe termen mediu până în 2033, iar creșterea pe termen lung a PIB-ului și costurile legate de îmbătrânirea populației sunt în concordanță cu Raportul comun al Comisiei și al Consiliului din 2024 privind îmbătrânirea populației (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#slovenia.

(9) Consiliul bugetar sloven a emis un aviz cu privire la plan la 21 octombrie. Pentru a evalua riscurile la adresa angajamentelor prevăzute în plan, Consiliul bugetar și-a pregătit propriile previziuni privind finanțele publice. Acesta a concluzionat că abaterile de la soldul bugetului public și de la traiectoria datoriei publice preconizate s-ar putea materializa în special în a doua parte a perioadei de ajustare, ca urmare a creșterii cheltuielilor legate de remunerarea angajaților din sectorul public și în domeniul sănătății. Consiliul bugetar a indicat necesitatea unor măsuri compensatorii suplimentare pentru îndeplinirea angajamentelor din plan.

(10) Proiectul de plan a fost discutat în parlamentul național la 4 octombrie 2024. Ulterior, acesta a fost adoptat de guvern la 10 octombrie 2024.

Alte procese conexe

(11) La 15 octombrie 2024, Slovenia și-a prezentat proiectul de plan bugetar pentru anul 2025. Comisia a adoptat un aviz cu privire la acest proiect de plan bugetar la 26 noiembrie 2024 ([7]).

(12) La 21 octombrie 2024, Consiliul a adresat Sloveniei o serie de recomandări specifice (CSR) în contextul semestrului european ([8]).

REZUMATUL PLANULUI ȘI EVALUAREA ACESTUIA DE CĂTRE COMISIE

(13) În conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) 2024/1263, Comisia a evaluat planul după cum urmează:

Context: situația și perspectivele macroeconomice și bugetare

(14) Activitatea economică din Slovenia a crescut cu 2,1 % în 2023, în principal ca urmare a cererii interne și a exporturilor nete. Reducerea stocurilor a redus însă creșterea PIB-ului cu 1,5 puncte procentuale. Potrivit previziunilor Comisiei Europene din toamna anului 2024, se preconizează că economia va crește cu 1,4 % în 2024, sprijinită de consumul privat și public și de acumularea de stocuri, în pofida unei contribuții negative din partea exporturilor nete. Se estimează că PIB-ul real va crește cu 2,5 % în 2025, în condițiile în care se preconizează o creștere puternică în continuare a consumului privat și o accelerare a creșterii investițiilor. În 2026, se preconizează că PIB-ul real va crește cu 2,6 %, în condițiile în care se previzionează că consumul privat și public și investițiile vor continua să crească. În perioada analizată în previziuni (și anume 2024-2026), se preconizează că creșterea PIB-ului potențial în Slovenia va scădea ușor de la 2,6 % în 2023 la 2,5 % în 2026, ca urmare a unei contribuții mai mici a forței de muncă. Rata șomajului a fost de 3,7 % în 2023 și, potrivit estimărilor Comisiei, se va ridica la 3,5 % în 2024, la 3,6 % în 2025 și la 3,6 % în 2026. Se preconizează că inflația (deflatorul PIB) va scădea de la 7,2 % în 2023 la 2,1 % în 2024 și va ajunge la 3,2 % în 2025 și la 2,1 % în 2026.

(15) În ceea ce privește evoluțiile bugetare, în 2023, deficitul public al Sloveniei a fost de 2,6 % din PIB. Conform previziunilor Comisiei Europene din toamna anului 2024, se preconizează că acesta va ajunge la 2,4 % din PIB în 2024, se va reduce în continuare la 2,1 % din PIB în 2025 și, în ipoteza menținerii politicilor actuale, se va stabiliza la 2,1 % din PIB în 2026. Previziunile Comisiei Europene din toamna anului 2024 includ proiectul de buget al Sloveniei pentru 2025, pe care guvernul l-a propus parlamentului național în luna septembrie. Datoria publică era de 68,4 % din PIB la sfârșitul anului 2023. Potrivit previziunilor Comisiei Europene din toamna anului 2024, se preconizează că ponderea datoriei va scădea la 67,1 % din PIB la sfârșitul anului 2024. Se estimează că aceasta va scădea în continuare, ajungând la 64,4 % din PIB la sfârșitul anului 2025 și la 63,1 % din PIB la sfârșitul anului 2026. Previziunile bugetare ale Comisiei nu iau în considerare angajamentele de politică din planurile pe termen mediu în forma actuală până când acestea nu sunt sprijinite de măsuri de politică concrete anunțate în mod credibil și detaliate suficient.

Traiectoria cheltuielilor nete și principalele ipoteze macroeconomice din plan

(16) Planul bugetar-structural național pe termen mediu al Sloveniei cuprinde perioada 2025-2028 și prezintă o ajustare bugetară pe o perioadă de patru ani.

(17) Planul conține toate informațiile prevăzute la articolul 13 din Regulamentul (UE) 2024/1263.

(18) Planul prevede angajamentul de a respecta traiectoria cheltuielilor nete indicată în tabelul 2, care corespunde unei creșteri medii a cheltuielilor nete de 4,5 % în perioada 2025-2028. Creșterea medie a cheltuielilor nete raportată în plan pentru perioada de ajustare (2025-2028) este mai mare decât traiectoria de referință transmisă de Comisie la 21 iunie 2024. Planul se bazează pe ipoteza unei scăderi treptate a creșterii PIB-ului potențial de la 2,9 % în 2024 la

([7]) Avizul Comisiei privind proiectul de plan bugetar al Sloveniei, 26.11.2024, C(2024) 9064 final.
([8]) Recomandarea Consiliului din 21 octombrie 2024 privind politicile economice, bugetare, de ocupare a forței de muncă și structurale ale Sloveniei.

2,1 % în 2028. În plus, planul preconizează că rata de creștere a deflatorului PIB va crește de la 3,0 % în 2024 la 3,7 % în 2025, pentru a scădea la 2,9 % în 2026 și la 2,8 % în 2028.

Tabelul 2: Traiectoria cheltuielilor nete și principalele ipoteze din planul Sloveniei

	2024	2025	2026	2027	2028	Media pe perioada de valabilitate a planului 2025-2028
Creșterea cheltuielilor nete (anuală, %)	6,2	5,6	4,4	4,1	4,0	4,5
Creșterea cheltuielilor nete (cumulată, începând cu anul de referință 2023, %)	6,2	12,1	17,0	21,8	26,6	nu se aplică
Creșterea PIB-ului potențial (%)	2,9	2,8	2,4	2,2	2,1	2,4
Inflația (creșterea deflatorului PIB) (%)	3,0	3,7	2,9	2,9	2,8	3,1

Sursa: planul bugetar-structural pe termen mediu al Sloveniei și calculele Comisiei.

Implicațiile pentru datoria publică ale angajamentelor din plan privind cheltuielile nete

(19) Dacă traiectoria cheltuielilor nete asumată în plan și ipotezele subiacente ale acesteia se materializează, datoria publică ar scădea treptat, potrivit planului, de la 67,5 % din PIB în 2024 la 61,2 % din PIB la sfârșitul perioadei de ajustare (2028), conform tabelului de mai jos. După ajustare, pe termen mediu (și anume până în 2038), ponderea datoriei se află pe o traiectorie descendentă până în 2035 conform planului, ajungând la 54,5 % din PIB. Ulterior, aceasta ar crește lent la 55,6 % din PIB până în 2038.

Tabelul 3: Evoluția datoriei publice și a soldului bugetului public în planul Sloveniei

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Datoria publică (% din PIB)	68,4	67,5	65,4	64,2	62,8	61,2	55,6
Soldul bugetar (% din PIB)	- 2,6	- 2,9	- 2,6	- 1,9	- 1,6	- 1,2	- 2,8

Sursa: planul bugetar-structural pe termen mediu al Sloveniei.

Astfel, conform planului, datoria publică ar urma să fie adusă sub valoarea de referință de 60 % din PIB prevăzută în tratat pe termen mediu. Acest lucru este plauzibil pe baza ipotezelor planului, deoarece se preconizează că datoria se va situa sub 60 % din PIB până în 2038 potrivit tuturor testelor de rezistență deterministe din cadrul analizei sustenabilității datoriei efectuate de Comisie. Prin urmare, pe baza angajamentelor de politică și a ipotezelor macroeconomice ale planului, traiectoria cheltuielilor nete prezentată în plan este în concordanță cu cerința privind datoria prevăzută la articolul 6 litera (a) și la articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2024/1263.

Implicațiile pentru soldul bugetar ale angajamentelor din plan privind cheltuielile nete

(20) Pe baza traiectoriei cheltuielilor nete și a ipotezelor planului, deficitul public ar urma să scadă treptat de la 2,9 % din PIB în 2024 la 1,2 % din PIB în 2028. Astfel, conform planului, soldul bugetului public nu ar depăși valoarea de referință de 3 % din PIB la sfârșitul perioadei de ajustare, în 2028. În plus, în cei zece ani care urmează perioadei de ajustare (și anume până în 2038), deficitul public nu ar depăși 3 % din PIB. Prin urmare, pe baza angajamentelor de

politică și a ipotezelor macroeconomice ale planului, traiectoria cheltuielilor nete prezentată în plan este în concordanță cu cerința privind deficitul prevăzută la articolul 6 litera (b) și la articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2024/1263.

Profilul temporal al ajustării bugetare

(21) Profilul temporal al ajustării bugetare, măsurat ca variație a soldului primar structural, astfel cum este descris în plan, este liniar, astfel cum se prevede la articolul 6 litera (c) din Regulamentul (UE) 2024/1263. Prin urmare, pe baza angajamentelor de politică și a ipotezelor macroeconomice ale planului, traiectoria cheltuielilor nete prezentată în plan este în concordanță cu clauza de siguranță privind interzicerea concentrării la sfârșitul perioadei prevăzută la articolul 6 litera (c) și cu dispoziția tranzitorie de la articolul 36 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul (UE) 2024/1263.

Tabelul 4: Evoluția soldului primar structural în planul Sloveniei

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Soldul primar structural (% din PIB)	- 1,8	- 1,3	- 0,9	- 0,4	0,0	0,5
Variația soldului primar structural (puncte procentuale)	nu se aplică	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4

Sursa: planul bugetar-structural pe termen mediu al Sloveniei.

Coerența planului cu dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului

(22) În conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (UE) 2024/1263, ajustarea anuală a soldului primar structural nu ar trebui să fie mai mică de 0,4 puncte procentuale din PIB dacă deficitul structural a rămas peste 1,5 % din PIB în anul precedent, pentru a atinge o marjă de reziliență comună în termeni structurali de 1,5 % din PIB. Ajustarea bugetară anuală care rezultă din angajamentele de politică și ipotezele macroeconomice ale planului este de 0,4 % din PIB pe parcursul perioadei de ajustare. Prin urmare, pe baza angajamentelor de politică și a ipotezelor macroeconomice ale planului, traiectoria cheltuielilor nete prezentată în plan este în concordanță cu dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului.

Coerența planului cu dispozitivul de siguranță privind sustenabilitatea datoriei

(23) În conformitate cu articolul 7 din Regulamentul (UE) 2024/1263, întrucât datoria publică va fi între 60 % și 90 % din PIB în perioada de ajustare, potrivit planului, ponderea datoriei trebuie să se reducă în medie cu cel puțin 0,5 puncte procentuale pe an până când va scădea sub 60 % din PIB. Această scădere medie se calculează pe parcursul perioadei 2024-2028 și se ridică la 1,6 puncte procentuale (a se vedea tabelul 3). Prin urmare, pe baza angajamentelor de politică și a ipotezelor macroeconomice ale planului, traiectoria cheltuielilor nete prezentată în plan este în concordanță cu dispozitivul de siguranță privind sustenabilitatea datoriei.

Ipotezele macroeconomice și bugetare ale planului

(24) Planul se bazează pe un set de ipoteze care diferă de ipotezele Comisiei transmise Sloveniei la 21 iunie 2024. În special, planul utilizează ipoteze diferite pentru opt variabile, și anume datele istorice actualizate, poziția inițială din 2024 (inclusiv deficitul primar și ponderea cheltuielilor primare din 2024), creșterea PIB-ului potențial, creșterea deflatorului PIB, creșterea PIB-ului real, ratele dobânzii, ajustările datorie-deficit și măsurile cu caracter excepțional. Este necesară o evaluare atentă a acestor diferențe între ipoteze, pentru a se asigura că acestea sunt susținute de argumente economice solide și bazate pe date, cu atât mai mult cu cât creșterea medie a cheltuielilor nete prevăzută în plan este mai mare decât în traiectoria de referință. Diferențele dintre ipoteze având cel mai semnificativ impact asupra creșterii medii a cheltuielilor nete sunt enumerate mai jos, împreună cu o analiză a fiecărei diferențe luate separat.

— Planul se bazează pe ipoteza unei creșteri a PIB-ului potențial mai mică cu 0,1 puncte procentuale în medie între 2024 și 2033, pe baza unor modele de calcul actualizate care iau în considerare date revizuite și noi, comparativ cu ipotezele care stau la baza traiectoriei de referință. Ipoteza este prudentă și, prin urmare, justificată în mod corespunzător. Aceasta contribuie la o creștere medie a cheltuielilor nete pe parcursul perioadei de ajustare în cadrul planului mai mică decât cea din ipotezele Comisiei.

— Planul se bazează pe ipoteza că deflatorul PIB pentru 2025 va fi considerabil mai mare comparativ cu ipotezele care stau la baza traiectoriei de referință, în timp ce creșterea deflatorului pentru restul anilor din perioada de ajustare rămâne aliniată la cea a traiectoriei de referință. De asemenea, planul utilizează date actualizate bazate pe așteptările pieței. Aceasta contribuie la o creștere medie a cheltuielilor nete pe parcursul perioadei de ajustare în cadrul planului mai mare decât cea din ipotezele Comisiei. Se preconizează că deflatorul PIB va crește în 2025 comparativ cu 2024, ca urmare a demarării reformei salariale din sectorul public și a creșterii preconizate a inflației în 2025. Se estimează că inflația va crește ca urmare a retragerii măsurilor rămase de atenuare a impactului prețurilor ridicate la energie (reintroducerea unei contribuții la sprijinirea producției de energie electrică din surse regenerabile și a cogenerării de înaltă eficiență), precum și a impozitării suplimentare a băuturilor (de exemplu, băuturile alcoolice și băuturile cu adaos de zahăr). Această ipoteză include cele mai recente decizii de politică și cele mai recente date, prin urmare este considerată justificată în mod corespunzător.

Celelalte diferențe nu au un impact semnificativ asupra creșterii medii a cheltuielilor nete în comparație cu ipotezele Comisiei. În ansamblu, toate diferențele dintre ipoteze luate împreună duc la o creștere medie a cheltuielilor nete în cadrul planului mai mare decât cea din traiectoria de referință. Pe baza acestei evaluări, planul îndeplinește cerința de la articolul 13 litera (b) din Regulamentul (UE) 2024/1263. Comisia va lua în considerare analiza de mai sus a ipotezelor planului în viitoarele sale evaluări ale conformității cu prezenta recomandare.

Strategia bugetară din plan

(25) Conform strategiei bugetare orientative din plan, angajamentele legate de cheltuielile nete vor fi îndeplinite prin limitarea cheltuielilor și prin creșteri discreționare ale veniturilor. Pentru 2025, planul anunță o nouă contribuție obligatorie pentru îngrijirea pe termen lung care urmează să fie percepută începând cu 1 iulie 2025, o taxă mai mare pe emisiile de CO2, o impozitare mai mare a băuturilor alcoolice și a băuturilor cu adaos de zahăr și o retragere a măsurilor rămase de atenuare a impactului prețurilor ridicate la energie. Câștigurile de venituri vor fi compensate parțial de potențialele creșteri ale cheltuielilor generate de reforma salarială din sectorul public, care urmează să fie introdusă treptat în perioada 2025-2028. Planul prevede că Serviciul de audit intern al finanțelor publice din cadrul Ministerului Finanțelor va începe să abordeze deficiențele actualului audit intern al finanțelor publice în 2025. În plus, în 2026 și ulterior, planul prevede măsuri fiscale suplimentare, o reformă a pensiilor și a îngrijirii pe termen lung, precum și reforma în domeniul sănătății. Reformele în domeniul pensiilor, al sănătății și al îngrijirii pe termen lung și reforma salarială din sectorul public sunt incluse în planul de redresare și reziliență (PNRR). Guvernul a convenit să elaboreze modificări ale legislației privind pensiile și este în prezent implicat într-o consultare cu partenerii sociali. Reforma în domeniul îngrijirii pe termen lung a fost adoptată și este pusă în aplicare treptat, în 2025 intrând în vigoare o nouă contribuție obligatorie. Specificarea măsurilor de politică ce urmează a fi adoptate trebuie confirmată sau ajustată și cuantificată în bugetele anuale. În același timp, există riscuri pentru punerea în aplicare a strategiei bugetare orientative din plan, care decurg din depășirile de cheltuieli legate de reformele în curs ale sistemului salarial din sectorul public, de reformele din domeniul îngrijirii pe termen lung și al sănătății, precum și de proiectele mari de investiții. În plus, proiectul de plan bugetar pentru 2025 precizează măsurile de politică prin care se va realiza angajamentul pentru 2025 privind cheltuielile nete ([9]).

Reforme și investiții care răspund principalelor provocări identificate în contextul semestrului european și priorităților comune ale Uniunii

(26) Planul descrie intențiile de politică privind reforme și investiții menite să răspundă principalelor provocări identificate în contextul semestrului european, în special în CSR, și să abordeze prioritățile comune ale UE. Planul include șapte reforme cuprinzătoare (reforma pensiilor, reforma sănătății, reforma îngrijirii pe termen lung, reforma sistemului salarial din sectorul public, politica în domeniul locuințelor, schimbări în educație și modificări fiscale). Planul prevede și măsuri în alte domenii, cum ar fi stimularea productivității, tranziția verde și cea digitală. Planul include peste 40 de reforme și investiții.

(27) În ceea ce privește prioritatea comună a unei tranziții verzi și digitale echitabile, inclusiv obiectivele climatice prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1119, planul cuprinde mai multe acte legislative și nelegislative. Printre altele, este în curs de pregătire o lege privind clima pentru combaterea schimbărilor climatice și realizarea neutralității climatice în Slovenia până în 2045. În acest context, Slovenia intenționează să consolideze măsurile de combatere a schimbărilor climatice și a dezastrelor climatice, punând accentul pe inundații. Mai multe investiții vizează stimularea economiei circulare, prin creșterea utilizării eficiente a resurselor, promovarea ecoinovațiilor și îmbunătățirea gestionării deșeurilor. Strategia privind dezvoltarea transporturilor pentru 2030 se axează pe

([9]) A se vedea Avizul Comisiei privind proiectul de plan bugetar al Sloveniei, 26.11.2024, C(2024) 9064 final.

planificarea cuprinzătoare a transportului și mobilității durabile. Slovenia pune în aplicare obiective definite în Strategia privind transformarea digitală pentru 2030, reflectate și în Foaia de parcurs strategică națională privind deceniul digital pentru 2030. Printre acestea se numără măsuri în domeniul conectivității din Planul de dezvoltare a infrastructurii gigabit pentru 2030, în domeniul tehnologiilor și infrastructurii digitale avansate, al transformării digitale a întreprinderilor și al competențelor digitale (de exemplu, Legea privind promovarea incluziunii digitale). Sunt în curs de punere în aplicare mai multe documente strategice, cum ar fi Planul privind infrastructura gigabit pentru 2030, Strategia privind transformarea digitală a economiei pentru 2030 și Strategia privind serviciile publice digitale pentru 2030. Mai multe dintre măsurile sprijinite prin PNRR și prin fondurile politicii de coeziune sunt, de asemenea, prezentate ca fiind menite să abordeze prioritatea comună a unei tranziții verzi și digitale echitabile, de exemplu transformarea digitală a economiei (întreprinderi și industrie), înverzirea infrastructurii educaționale în Slovenia, transformarea cuprinzătoare a educației verzi și digitale și creșterea capacității infrastructurii feroviare. Reformele și investițiile incluse în plan urmăresc să dea curs recomandărilor specifice de țară din 2019 și 2020 privind concentrarea politicii economice legate de investiții pe cercetare și inovare, tranziția cu emisii scăzute de dioxid de carbon, transportul durabil, în ceea ce privește, de exemplu, căile ferate și infrastructura de mediu, ținând seama de disparitățile regionale; recomandărilor specifice de țară din 2020 privind promovarea capacităților digitale ale întreprinderilor și consolidarea competențelor digitale, comerțul electronic și e-sănătatea, precum și recomandării specifice de țară din 2022 privind extinderea investițiilor publice pentru tranziția verde și digitală.

(28) În ceea ce privește prioritatea comună a rezilienței sociale și economice, inclusiv Pilonul european al drepturilor sociale, planul cuprinde mai multe acte legislative și nelegislative. Principalele măsuri propuse sunt reforma pensiilor, reforma sistemului de sănătate și reforma îngrijirii pe termen lung. Planul prevede că reforma pensiilor va asigura sustenabilitatea sistemului de pensii și un nivel adecvat al pensiilor și va fi completată cu măsuri suplimentare pe piața forței de muncă, pentru a stimula participarea, în special a lucrătorilor în vârstă. Planul descrie mai multe măsuri de politică și investiții adoptate și planificate în domeniul educației, al competențelor și al învățării pe tot parcursul vieții și menționează pregătirea unui plan de acțiune pentru creșterea productivității și a competitivității. O altă măsură este Strategia pentru dezvoltarea pieței de capital în Slovenia în perioada 2023-2030. Planul include, de asemenea, adoptarea strategiei Sloveniei privind întreprinderile nou-înființate. Modificările în ceea ce privește finanțarea activităților de cercetare științifică și inovare vizează creșterea investițiilor în cercetare și dezvoltare la 3,5 % din PIB până în 2030. Planul include măsuri de politică planificate pentru accesibilitatea prețurilor locuințelor. Mai multe dintre măsurile sprijinite prin PNRR și prin politica de coeziune a UE, inclusiv cele din pilonul III al Fondului pentru o tranziție justă, urmăresc, de asemenea, să abordeze prioritatea comună a rezilienței sociale și economice, de exemplu consolidarea fondului de locuințe publice destinate închirierilor, tratarea eficace a bolilor transmisibile, intrarea mai rapidă a tinerilor pe piața forței de muncă și măsuri structurale de consolidare a rezilienței pieței forței de muncă, de asigurare a unei forțe de muncă calificate și de abordare a deficitului de forță de muncă. Au fost adoptate sau planificate mai multe măsuri de facilitare și accelerare a integrării lucrătorilor străini pe piața muncii și în societate. Reformele și investițiile incluse în plan urmăresc să dea curs recomandărilor specifice de țară din 2019 și 2024 privind asigurarea sustenabilității pe termen lung și a caracterului adecvat al sistemului de pensii; recomandării specifice de țară din 2019 privind creșterea capacității de inserție profesională a lucrătorilor slab calificați și a lucrătorilor în vârstă; recomandării specifice de țară din 2019 privind îmbunătățirea concurenței, a profesionalizării și a supravegherii independente în domeniul achizițiilor publice (abordată prin PNRR); recomandării specifice de țară din 2020 privind îmbunătățirea schemelor privind reducerea timpului de muncă și a formulelor flexibile de lucru și privind asigurarea faptului că aceste măsuri oferă o protecție adecvată lucrătorilor cu contracte atipice; recomandărilor specifice de țară din 2019, 2020, 2022, 2023 și 2024 privind asigurarea rezilienței și a sustenabilității pe termen lung a sistemului de sănătate și de îngrijire pe termen lung; recomandărilor specifice de țară din 2022, 2023 și 2024 privind reechilibrarea veniturilor fiscale către surse mai favorabile creșterii și mai sustenabile; recomandărilor specifice de țară din 2019, 2020 și 2024 privind crearea de întreprinderi cu o creștere puternică prin îmbunătățirea condițiilor pentru investițiile de capital de risc și investitorii instituționali, furnizarea de lichidități și finanțare întreprinderilor, sprijinirea dezvoltării piețelor de capital și îmbunătățirea mediului de afaceri, precum și recomandării specifice de țară din 2024 privind consolidarea competitivității prin stimularea competențelor.

(29) În ceea ce privește prioritatea comună a securității energetice, planul include mai multe acte legislative și nelegislative. Acesta menționează, printre alte acte, Legea privind energia, care a fost adoptată, iar dintre cele aflate încă în curs de pregătire, Planul național privind energia și clima (PNEC) actualizat final și Legea privind restructurarea minei Velenje. Mai multe dintre măsurile sprijinite prin PNRR, în special prin componenta REPowerEU, și prin Fondul pentru o tranziție justă din cadrul politicii de coeziune a UE, contribuie și la prioritatea comună a securității energetice, de exemplu prin consolidarea rețelei de distribuție a energiei electrice și prin planificarea și finanțarea renovării energetice a clădirilor din sectorul public și prin instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi. Reformele și investițiile incluse în plan urmăresc să dea curs recomandărilor specifice de țară din 2022 și 2023 privind reducerea dependenței generale de combustibilii fosili prin accelerarea implementării

surselor regenerabile de energie și privind intensificarea punerii în aplicare a unor măsuri de eficiență energetică și recomandărilor specifice de țară din 2022 și 2023 privind promovarea electrificării sectorului transporturilor.

(30) În ceea ce privește prioritatea comună a capabilităților de apărare, planul include Legea adoptată privind punerea la dispoziție a unor fonduri de investiții pentru armata slovenă în perioada 2021-2026, care prevede o sumă de 780 de milioane EUR pentru armată.

(31) Planul oferă informații cu privire la coerența și, după caz, complementaritatea cu fondurile politicii de coeziune a UE și cu PNRR-ul Sloveniei. Planul menționează mai multe politici care sunt sprijinite prin PNRR și prin fondurile de coeziune ale UE. În plus, planul include tabele de corespondență între domeniile de politică finanțate prin Programul politicii europene de coeziune pentru perioada 2021-2027 și recomandările specifice de țară cărora le dau curs.

(32) Planul oferă o imagine de ansamblu a nevoilor de investiții publice prioritare ale Sloveniei legate de prioritățile comune ale UE. În ceea ce privește prioritatea comună a unei tranziții verzi și digitale echitabile, inclusiv obiectivele climatice, planul identifică nevoi de investiții pentru utilizarea eficientă a energiei, infrastructura de transport (căile ferate) și mobilitatea durabilă. Cea din urmă include infrastructura pentru biciclete, nodurile multimodale, precum și îmbunătățirea infrastructurii de transport public și a infrastructurii pietonale. În ceea ce privește prioritatea comună a rezilienței sociale și economice, inclusiv Pilonul european al drepturilor sociale, planul identifică nevoi de investiții pentru asistența medicală, îngrijirea pe termen lung și politica în domeniul locuințelor. În ceea ce privește prioritatea comună a securității energetice, planul identifică nevoi de investiții pentru conectivitatea sistemelor și rețelelor energetice, capacitățile de producție (centralele solare) și tranziția justă a regiunilor carbonifere. Planul urmărește să contribuie la satisfacerea nevoilor de investiții publice ale Sloveniei legate de prioritățile comune ale UE. În ceea ce privește prioritatea comună a capabilităților de apărare, planul identifică nevoi de investiții pentru capabilitățile de luptă și pentru sprijinirea, logistica, infrastructura militară și capacitățile de comandă și control ale acestora. Potrivit planului, Rezoluția privind programul general de dezvoltare și echipare pe termen lung a forțelor armate slovene până în 2040 prevede atingerea unui nivel al cheltuielilor de apărare de 2 % din PIB până în 2030, în conformitate cu angajamentul NATO. Se intenționează ca 20 % din cheltuielile de apărare să se aloce investițiilor.

Concluzia evaluării de către Comisie

(33) În ansamblu, Comisia consideră că planul Sloveniei îndeplinește cerințele Regulamentului (UE) 2024/1263.

CONCLUZIA GENERALĂ A CONSILIULUI

(34) Consiliul salută planul bugetar-structural pe termen mediu al Sloveniei și consideră că implementarea sa deplină ar conduce la asigurarea unor finanțe publice solide și la sprijinirea sustenabilității datoriei publice, precum și a creșterii durabile și favorabile incluziunii.

(35) Consiliul ia act de evaluarea planului de către Comisie. Cu toate acestea, Consiliul invită Comisia să își prezinte evaluarea planurilor viitoare într-un document separat de recomandările Comisiei de recomandări ale Consiliului.

(36) Consiliul ia act de evaluarea de către Comisie a traiectoriei cheltuielilor nete și a principalelor ipoteze macroeconomice din plan, inclusiv din perspectiva orientărilor anterioare ale Comisiei, precum și de implicațiile traiectoriei cheltuielilor nete a planului pentru deficitul public și datoria publică. Consiliul ia act de evaluarea Comisiei potrivit căreia ipotezele macroeconomice și bugetare, deși diferă în unele cazuri de ipotezele Comisiei, inclusiv pentru a se ține seama de datele macroeconomice și bugetare actualizate, sunt în general justificate în mod corespunzător și susținute de argumente economice solide. Consiliul ia act de strategia bugetară generală a planului și de riscurile pentru perspective, care ar putea afecta materializarea scenariului macroeconomic și a ipotezelor subiacente și realizarea traiectoriei cheltuielilor nete a planului. În special, Consiliul salută, de asemenea, faptul că părțile interesate relevante au fost implicate la nivel național înainte de prezentarea planului. Consiliul remarcă, de asemenea, faptul că riscurile geopolitice pot exercita presiuni asupra cheltuielilor de apărare.

(37) Consiliul se așteaptă ca Slovenia să fie pregătită să își ajusteze strategia bugetară în funcție de necesități, pentru a asigura realizarea traiectoriei cheltuielilor sale nete. Consiliul decide să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și bugetare, inclusiv cele care stau la baza scenariului planului.

(38) Consiliul consideră că sunt necesare discuții suplimentare pentru a se ajunge la o înțelegere comună cu privire la implicațiile din perspectiva supravegherii anuale ale ratelor cumulate de creștere a cheltuielilor nete în timp util pentru următoarea rundă a supravegherii bugetare.

(39) Consiliul ia act de descrierea de către Comisie a nevoilor și intențiilor în materie de reforme și investiții, ca răspuns la principalele provocări identificate în contextul semestrului european, și subliniază importanța asigurării realizării unor astfel de reforme și investiții. Pe baza rapoartelor prezentate de Comisie, Consiliul va evalua aceste reforme și investiții și va monitoriza implementarea lor, în cadrul semestrului european.

(40) Consiliul așteaptă cu interes rapoartele anuale ale Sloveniei privind progresele înregistrate, care trebuie să conțină în special informații cu privire la progresele înregistrate în privința implementării traiectoriei cheltuielilor nete, astfel cum a fost stabilită de Consiliu, și a implementării unor reforme și investiții mai ample în contextul semestrului european.

(41) În conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (UE) 2024/1263, Consiliul ar trebui să recomande Sloveniei traiectoria cheltuielilor nete stabilită în plan,

RECOMANDĂ Sloveniei:

1. să se asigure că creșterea cheltuielilor nete nu depășește valorile maxime stabilite în anexa I la prezenta recomandare.

Adoptată la Bruxelles, 21 ianuarie 2025.

Pentru Consiliu

Președintele

A. DOMAŃSKI

ANEXA I

Ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete
(rate de creștere anuale și cumulate, în termeni nominali)

Slovenia

Anii		2025	2026	2027	2028
Rate de creștere (%)	Anuale	5,6	4,4	4,1	4,0
	Cumulate (*)	12,1	17,0	21,8	26,6

(*) Ratele de creștere cumulate se calculează în raport cu anul de bază 2023. Ratele de creștere cumulate sunt utilizate în monitorizarea anuală a conformității ex-post în contul de control.